ชื่อวิทยานิพนธ์ ญีฮาค เบ็น มุฮัมหมัด กับงานคะอุวะฮุตามแนวทางสะลัฟ

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้เขียน นางสาวกอนีต๊ะห์ บูงอตาหยง

สาขาวิชา อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษารูปแบบ แนวทาง วิธีการ และหลักสูตร งานคะอฺวะฮฺ ของ ญี่ฮาค เบ็น มุฮัมหมัค ในจังหวัคชายแคนภาคใต้ (2) ศึกษาอุปสรรคและผลจาก การคะอฺวะฮฺตามแนวทางสะลัฟ ของ ญี่ฮาค เบ็น มุฮัมหมัค ในจังหวัคชายแคนภาคใต้

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ กลุ่ม ตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นผู้ที่เรียนร่วมชั้นหรือร่วมสมัยกับ ญีฮาด เบ็น มุฮัมหมัด จำนวน 10 คน กลุ่มที่สองเป็นผู้ร่วมงานกับท่าน จำนวน 20 คน และกลุ่มที่สามเป็นลูก ศิษย์ที่ได้เรียนและติดตามการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบของท่าน จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. การคะอุวะฮุของท่านที่เมืองมักกะฮุ ประเทศซาอุคิอารเบีย เป็นจุดเริ่มต้นของ งานคะอุวะฮฺที่จังหวัดชายแคนภาคใต้และขยายสู่นานาชาติ ซึ่งใช้หลักสูตรในการสอน ครอบคลุมเกือบทุกสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็น ตัฟซีร หะคืบ อะกีคะฮฺ ตะเซาวุฟ ฟิกฮฺ ฟิกเราะฮฺ เป็นต้น โดยท่านเริ่มทำงานคะอุวะฮฺที่มักกะฮฺในปี พ.ศ. 2520 ด้วยวัยเพียง 26 ปี ขณะกำลังศึกษา อยู่ที่มหาวิทยาลัยอุมมุลกุรอ
- 2. การคะอุวะฮุของท่านที่จังหวัดชายแดนภากใต้ครอบคลุมเกือบทุกส่วนของ งานคะอุวะฮฺ เช่น การสอน การบรรยาย การเขียน การสัมมนา การฟัตวา การศึกษาดูงาน การ จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา การเป็นที่ปรึกษาให้กับ องค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น งานคะอุวะฮฺด้านการบรรยายของท่านที่โคดเด่นมาก ที่สุด คือ การสอนระดับชาวบ้าน ทั้งที่มัจลิสอัตตะฟักกุฮฺฟิดดีน ณ หมู่บ้านดารุลอิสลาฮฺ และมัจ ลิสอิลมีย์ ณ หมู่บ้านปารามีแต ส่วนงานคะอุวะฮฺด้านการบริหารที่ประสบผลสำเร็จคือ การ บริหารโรงเรียนอิสลาฮียะห์ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

- 3. หลักสูตรการสอนของญี่ฮาด เบ็น มุฮัมหมัดที่มักกะฮุนั้น แยกเป็นรายวิชา ดังนี้ วิชาตัฟซีร ใช้หนังสือตัฟซีรของอิบนุกะษีร วิชาหะดีษ ใช้หนังสือหะดีษริยาฎุสสอลิฮีน วิชาฟิกฮฺ ใช้หนังสือฟิกฮฺในมัสฮับอัชชาฟิอีย์ วิชาตะเซาวุฟ ใช้หนังสืออิฮฺยาอุลูมุดดีน วิชาตารีก ใช้หนังสือหะยาตุสเสาะหาบะฮฺของอิหม่ามอัลฆอซาลีย์ วิชาเกาะวาอิดฟิกฮิยะฮฺ ของอิหม่ามอัซ ซะยูฎีย์ วิชาฟิกเราะฮฺ ใช้หนังสือญนคุลลอฮฺของสะอีด หะวา นอกจากนี้มีการวิเคราะห์ข่าวทั้ง ข่าวภาคภาษาอาหรับ ภาษาไทย และภาษามลายู สำหรับหลักสูตรการสอนที่จังหวัดชายแคน ภาคใต้นั้นใช้หลักสูตรเดียวกับการสอนที่มักกะฮฺ ซึ่งอาจมีแตกต่างเพียงเล็กน้อย
- 4. แนวทางและวิธีการคะอุวะฮุของญี่ฮาด เบ็น มุฮัมหมัด สอดคล้องกับงานคะอุ วะฮุตามแนวทางสะลัฟ คือเน้นการคะอุวะฮฺโดยยึดหลักอรรถาธิบายอัลกุรอานและอัลหะดีษ ท่านเป็นบุคคลที่ยอมรับทัศนะของอุลามาอฺทั้งมุตะก็อดดิมูนและมุตะอัคคิรูน โดยท่านให้เกียรติ ทัศนะของอิหม่ามอัชชาฟิอีย์เป็นหลัก ท่านมีความชัดเจนสำหรับการสอนในเรื่องบิดอะฮฺ หากแต่ เรื่องคิลาฟิยะฮฺท่านมักใช้จิตวิทยาในการเข้าหากลุ่มเป้าหมาย ท่านเป็นคนที่ให้เกียรติผู้อาวุโส เมตตาผู้น้อย ซึ่งมารยาทและการเป็นตัวอย่างที่ดีของท่านมีส่วนสำคัญทำให้งานคะอุวะฮฺของ ท่านประสาเผลสำเร็จอย่างงดงาม
- 5. สิ่งที่เป็นอุปสรรคและปัญหาในการคะอุวะฮฺ คือข้อครหาเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ที่ท่านสอนเน้นเรื่องการห่างใกลจากบิดอะฮฺ คุรอฟาต และชีริกต่างๆ ซึ่งมีการปฏิบัติอย่าง แพร่หลายในหมู่ชนจังหวัดชายแคนภาคใต้ในขณะนั้น ข้อกล่าวหาที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ เป็นวะฮาบีย์ แนวทางที่ท่านใช้สำหรับแก้ใขข้อกล่าวหาคือ การเผยแพร่แนวทางสุนนะฮฺตาม มัสยิด หรือโรงเรียนต่างๆอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการย่อท้อต่ออุปสรรค มีการเปิดเวทีบรรยาย อบรม สัมมนาตามสถานที่ต่างๆ แนวทางสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเยี่ยมเขียนอุลามาอุเคาะลัฟเพื่อ ปรับความเข้าใจ นอกจากนี้บุคลิกและมารยาทของท่านก็มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจ คับดีด้วย
- 6. ด้วยความมุมานะและทุ่มเทในงานคะอุวะฮุของท่านในทุกแขนง ทำให้งาน คะอุวะฮุของท่านประสบผลสำเร็จในหลายด้าน เช่น ด้านอะกีดะฮุ อิบาคะฮฺ ตัรบิยะฮฺ การศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

Thesis Title Jihad bin Muhammad and His Way of al-Da'wah al-Salaf in

Southern Border Provinces of Thailand

Author Miss Konitah Bungatayong

Major Program Islamic Studies

Academic Year 2006

ABSTRACT

The objectives of this study are (1) to study the way, method and curriculum of al-Da'wah al-Salaf by Jihad bin Muhammad in Southern border provinces of Thailand and (2) to study obstruction and consequences of al-Da'wah al-Salaf by Jihad bin Muhammad in Southern border provinces of Thailand

The researcher has taken the information about Jihad bin Muhammad from 3 groups of simples . They are 10 his former collegues , 20 his former classmates and 30 his former students who always followed his lessons .

The findings of the study are as follows:

(1) Jihad began his first Da'wah in Makkah , 1977 when he was 26 and studying at Ummulqura University . That was the beginning of his Da'wah and he continued the Da'wah in Southern border provinces and to the international level . The curricular used in his Da'wah covered almost all subject i.e. Tafsir , Hadith , Aqidah , Tasauwuf , Figh and Fiqrah

(2) His Da'wah in Southern border provinces covered in almost all tasks i.e. writing, teaching, lecture, seminar, Fatwa, educational trip, writing the teaching curricular in both high school and university level and consultancy. The most important work in his Da'wah was the lecture for general people at Majlis al-Tafaqquh fi al-Din and Majlis al-'Ilm. The most successful administration work of his Da'wah was the administration of Islahiah school.

(5)

- (3) His curricular used for the Da'wah in Makkah was the subjects of the follwings; Tafsir al-Qu'an al-Azim (The auther: Ibn Kathir), Hadith Riyad al-Salihin (The auther: Imam al-Nawawiy), Figh in mazhab al-Shafi'iy), 'Ihya' Ulum al-Din (the auther: Imam al-Nawawiy), Hayat al-Sahabah (the auther: Imam al-ghazaliy), Gawa'id Fighiyyah (the auther: Imam al-Sayutiy), Jundullah (the auther: Sa'id Hawa). Besides, it consisteel of news analysis in Arabic, Thai and Malay language. For the curiculer used in the Southern border provinces was similar to the one used in Makkah.
- (4) The way and methodology in his Da'wah was based on the explained basis of the Holy Qur'an and Hadith as well as opinoin of both Ulama' Mutaqaddimun and Muta 'akhkhirun . He also respected the opinion of Imam Shafi'I which is clear-cut about Bid'ah , about Khilafiyyah . People were approachable by his psychological method , respect for old people , mercy to the yourgers , good manners and good model . Therefore , there was no doubt that his work of Da'wah was very successful .
- (5) The problems and obstruction in his Da'wah were people abuse in his contents of Bid'ah, Khurafat . san Shirik . He was abused as being Wahabi . However, he continued to spread Islam following the Sunnah of the Prophet in mosques and schools by giving lecture, training, seminar and visiting Ulama Khalaf for the better understanding . The most important factor in constructing the understanding was his good manners and characteristics.
- (6) His hard working caused the successful in his Da'wah in many aspects i.e. Aqidah , Tarbiyyah , education and tradition .

1426

(1):
(2) -
: 60
10 20 30
(1)

26

(2)

_ _ _

- - (3)

. (4)

- - (5)

. (6)

.